

Złożenie kwiatów pod pamiątkowym obeliskiem przed gmachem rektoratu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, krótka sesja przypominająca historię nauczania medycyny w Warszawie i wspomnienia absolwentów wojennej tajnej szkoły doc. Zaorskiego – tak wyglądały obchody jubileuszu 205 lat akademickiego nauczania medycyny w stolicy połączonego z jubileuszem 70-lecia reaktywowania Wydziału Lekarskiego WUM.

Uroczystości, które odbyły się 14 listopada 2014 r., miały miejsce w kierowanym przez prof. Edwarda Towpika Muzeum Historii Medycyny WUM.

14 listopada to data święta Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Rektor WUM prof. Marek Krawczyk stwierdził, że listopad w historii uczelni jest miesiącem szczęśliwym, ponieważ na przestrzeni wielu lat to właśnie w tym miesiącu miały miejsce najważniejsze wydarzenia.

Podczas uroczystości najwięcej uwagi poświęcono historii uczenia medycyny w Warszawie w czasie okupacji i tuż po wojnie. – *Pamięć o tych czasach powinna zostać na zawsze z nami* – podkreślił prof. Marek Krawczyk.

Przypomniał, że tajne akademickie nauczanie medycyny w Warszawie było fenomenem na skalę europejską, a determinacja nauczycieli akademickich tuż po wojnie oraz entuzjazm studentów, by Wydział Lekarski reaktywować zaraz po wojnie, niezwykle.

4 marca 1941 r. otwarta została w Warszawie tajna szkoła doc. Jana Zaorskiego, która oficjalnie nosiła nazwę Prywatnej Szkoły Zawodowej dla Pomocniczego Personelu Sanitarnego Jana Zaorskiego. Nie było to jedyne miejsce nauczania medycyny w Warszawie. W październiku i listopadzie 1939 r. Ludwik Paszkiewicz i Witold Orłowski rozpoczęli jej nauczanie na tajnych kompletach. Działał też Tajny Uniwersytet Ziemi Zachodnich. Bazę kliniczną dla tych ośrodków stanowiły warszawskie szpitale.

– *Muszę opowiedzieć o naszych profesorach: ich praca była nadludzkim wysiłkiem. Zdarzały się różne, trudne sytuacje wynikające z okoliczności okupacji. Nazywaliśmy nasz sposób studiowania „angielskim”, bo zajęcia często łączono z egzaminem. Kolejność zdawania poszczególnych partii materiału mogła być różna, na przykład zdawało się egzamin z zajęć teoretycznych już po zaliczeniu części klinicznej* – wspominał absolwent szkoły Zaorskiego prof. Zbigniew Szreniawski.

Przypomniano też dzieje powojenne. Prof. Edward Towpik opowiedział o próbach reaktywacji nauczania medycyny już pod koniec 1944 r., początkowo wbrew intencjom ówczesnych władz polskich. Studenci mogli się uczyć w budynku Szpitala Przemienienia Pańskiego przy ul. Boremlowskiej na warszawskiej Pradze. Absolwenci Szkoły Boremlowskiej ciepło wspominali siostrę Różę, która karmiła marmoladą nowo przybyłych, wyniszczonych wojenną tułaczka studentów.

– *Entuzjazm do nauki był olbrzymi. Zawsze też będę wspominał wzajemną serdeczność i życzliwość studentów, nasz zapęt do społecznej pracy. Życzylbym sobie, żeby dzisiejsza młodzież miała tyle entuzjazmu, ile my mieliśmy* – powiedział absolwent Szkoły Boremlowskiej dr Mieczysław Buczkowski.

Historia akademickiego nauczania medycyny w Warszawie liczy 205 lat

Fot. R. Sitowski

Dziś Warszawski Uniwersytet Medyczny to wiodąca i stale rozwijająca się placówka akademicka. Była rektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. Katarzyna Chałasińska-Macukow podkreśliła podczas uroczystości, że obie uczelnie: WUM i UW, mają nie tylko wiele wspólnych wspomnień, ale też wspólną teraźniejszość i przyszłość w postaci międzyuczelnianych przedsięwzięć. Jednym z nich jest Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii – największe przedsięwzięcie biomedyczne i biotechnologiczne w Europie Środkowo-Wschodniej. Tworzy je konsorcjum: WUM, UW, Politechnika Warszawska oraz siedem instytutów Polskiej Akademii Nauk. ■

jw